

1. Код: ВВпд2;_ст

2. Назва: *Менеджмент ресурсозбереження;*

3. Тип: *вибіркова;*

4. Рівень вищої освіти: *I (бакалаврський);*

5. Рік навчання, коли пропонується дисципліна: *4;*

6. Семестр, коли вивчається дисципліна: *8;*

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: *4;*

8. Прізвище, ініціали лектора/лекторів, науковий ступінь, посада:

Клюха О.О. кандидат технічних наук, старший викладач кафедри менеджменту;

9. Результати навчання:

- розвиток методів аналізу, прогнозування, оптимізації та стимулювання поліпшення використання ресурсів;
- застосування при вирішенні проблем ресурсозбереження наукових підходів менеджменту;
- узагальнення та використання передових методів управління;
- ведення ділових дискусій;
- удосконалення структури споживаних ресурсів шляхом зменшення частки експорту сировинних ресурсів, збільшення питомої ваги екологічно чистих і ефективних видів ресурсів.

10. Форми організації занять: *лекції з використанням інформаційних технологій, практичних занять, ділових ігор, тематичних завдань, самостійних робіт;*

11. Дисципліни, що передують вивченню зазначеної дисципліни: *"Вступ до спеціальності", "Менеджмент", "Самоменеджмент"; "Управління персоналом", "Проектний аналіз"; "Інноваційний менеджмент", "Стратегічний менеджмент".*

12. Зміст курсу:

Важливим пріоритетом є підвищення ефективності енергозбереження у зв'язку з тим, що Україна належить до енергодефіцитних країн і за рахунок власних джерел задовольняє свої потреби в паливно-енергетичних ресурсах менш ніж на 50%. Відповідно до Комплексної державної програми енергозбереження на період до 2010 року передбачається: запровадити заходи, спрямовані на зменшення споживання енергії у виробництві енергоємних виробів та здійснення всебічного фінансово-економічного та енергетичного аудиту найбільш енергоємних промисловості та закриття на цій основі збиткових підприємств; здійснювати реконструкцію та технічне переоснащення промислових підприємств КГЕС; запровадити економічний механізм зацікавленості в економії паливно-енергетичних ресурсів, нових енергозберігаючих недорогих технологій; запровадити в енергоємних підприємствах автоматизовану систему обліку та управління витратами енергії; для залучення відновлюваних і нетрадиційних джерел енергії до паливно-енергетичного балансу країни.

Вцілому, інтегрований розвиток всіх сфер збереження ресурсів дозволить формувати нову ідеологію управління на основі економічного використання наявної ресурсної бази, оптимального співвідношення первинних і вторинних ресурсів та малопродуктивного виробничого циклу.

13. Рекомендовані навчальні видання:

1. Мельник І.І. Тивоненко І.Г., Фришев С.Г. та ін. Інженерний менеджмент.: Навчальний посібник для аграр. ВНЗ. Вінниця. Нова книга, 2007. 536 с.

Жучкова Г. А. До питання визначення «ресурсомісткості» виробництва як економічної категорії / Г. А. Жучкова, І. В. Міняйленко, В. А. Оченаш // Коммунальное хозяйство городов. – 2004. – № 54. – С. 205-208.

2. Іпполітова І. Я. Дослідження процесу прийняття управлінських рішень з ресурсозбереження на підприємстві [Електронний ресурс] / І. Я. Іпполітова. – Режим доступу : <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=5488>. – Назва з екрану.

3. Іпполітова І. Я. Теоретичні основи управління ресурсозбереженням на підприємстві / І. Я. Іпполітова // Экономика промышленности : Сб. науч. тр. / НАН Украины. Ин-т экономики промышленности. – Донецк : ИЭП НАН Украины, 2004. – С. 303-315.

4. Куцик В. І. Вибір стратегічних напрямів ресурсозбереження на підприємстві [Електронний ресурс] / В. І. Куцик, М. В. Олійник. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/11_NPE_2013/Economics/10_134032.doc.htm. – Назва з екрану.

5. Масліченко О. М. Ресурсозбереження як фактор підвищення ефективності діяльності підприємства // О. М. Масліченко // Формування ринкової економіки : зб. наук. праць. – К. : КНЕУ, 2010. – Ч. 1. – С. 337-345.

6. Маслова Г. Н. Проблеми підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів / Г. Н. Маслова // Економіка та право. – 2009. – № 1. – С. 146-150.

7. Мельник Л. Г. Эколого-экономические основы ресурсозбережения: монография / Л. Г. Мельник, С. А. Скоков, И. Н. Сотник / под ред. канд. экон. наук, доц. И. Н. Сотник. – Сумы : ИТД «Университетская книга», 2006. – 229 с.

14. Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:

20 годин лекцій, 20 годин практичної підготовки, 100 год. самостійної роботи. Всього - 135 годин.

Методи: *інтерактивні лекції, елементи проблемної лекції, індивідуальні завдання, індивідуальні та групові науково-дослідні завдання, використання мультимедійних засобів.*

15. Форми та критерії оцінювання:

Оцінка здійснюється за 100-бальною шкалою.

Остаточний контроль: письмовий залік в кінці семестру.

Поточний контроль (100 балів): тестування, опитування, ділові ігри, індивідуальні завдання.

16. Мова викладання: українська.

Завідувач кафедри

Л.Ф. Кожушко, д.т.н., професор

Національний університет
водного господарства
та природокористування

1. **Code:** *VVpd2*;

2. **Title:** *Resource saving management*;

3. **Type:** *selective*;

4. **Higher education level:** *I (Bachelor)*;

5. **Year of study, when the discipline is offered:** *4*;

6. **Semester when the discipline is studied:** *8*;

7. **Number of established ECTS credits:** *4*;

8. **Surname, initials of the lecturer / lecturers, scientific degree, position:**

Kliukha O., PhD in Technical sciences, teacher, lecturer;

9. **Results of studies:**

-obtaining the knowledge about professional designation and using the specialist resource conservation;

-understanding the basic requirements of professional tasks and skills of modern specialist resource conservation;

-using the theory and experience of modern management;

-generalizing and using the advanced management methods;

-conducting the business discussions;

-systematical perceiving the innovative technologies in management resource conservation to enhance knowledge and competencies.

10. **Forms of organizing classes:** training, independent work, practical training, control measures;

11. **Disciplines preceding the study of the specified discipline:** "Introduction to specialty", "Management", "Self-management", "Industry and Market Research", "Project Analysis", "Innovation management", "Strategic management";

12. **Course contents:** An important priority is to increase the efficiency of energy saving in connection with the fact that Ukraine belongs to energy-deficit countries and at the expense of its own sources satisfies its needs for fuel and energy resources by less than 50%. According to the Comprehensive State Energy Saving Program for the period up to 2010, it is envisaged to: introduce measures aimed at reducing energy consumption in the production of energy-intensive products and implementing a comprehensive financial-economic and energy audit of most energy-intensive industries and closing on this basis unprofitable enterprises; to carry out reconstruction and technical re-equipment of CHP industrial enterprises; to introduce the economic mechanism of interest in saving fuel and energy resources, new energy-saving low-cost technologies; to introduce in the energy-intensive enterprises an automated system of accounting and management of energy expenditures; to attract renewable and non-traditional energy sources to the country's fuel and energy balance.

On the whole, the integrated development of all areas of resource conservation will enable the formation of a new ideology of management, based on the economical use of the available resource base, the optimal ratio of primary and secondary resources and low-yielding production cycle.

13. **Recommended educational editions:**

1. Melnik I.I. Tivonenko I.G., Frishchev S.G. et al. Engineering management: A manual for agrarians. University.

2. Zhuchkova, H. A., Miniailenko, I. V. & Ochenash, V. A. (2004). Do pytannia vyznachennia «resursomistkosti» vyrobnytstva yak ekonomichnoi katehorii [About the question of the «resource capacity» definition as the economic category]. Kommunalnoe khoziaistvo horodov – 4. Municipal economy of cities, № 54, pp. 205-208. [in Ukrainian].

3. Ippolitova, I. I. Doslidzhennia protsesu pryiniattia upravlins'kykh rishen' z resursozberezhennia na pidpriemstvi [Research of the managerial decision making process in the resource preservation at the enterprise]. Retrieved from <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=5488>. [in Ukrainian].

4. Ippolitova, I. Ia. (2004). Teoretychni osnovy upravlinnia resursozberezhenniam na pidpriemstvi [Theoretical bases of resource preservation process administration at the enterprise]. Ekonomika promyshlennosti, Sb. nauch. tr. NAN Ukrainy – Economics of production. Collection of scientific works of NAN Ukrainy, Donetsk : YEP NAN Ukrainy, pp. 303-315. [in Ukrainian].

5. Kutsyk, V. I. & Oliinyk, M. V. Vybir stratehichnykh napriamiv resursozberezhennia na pidpriemstvi [Selection of strategic ways of resource preservation at the enterprise]. Retrieved from http://www.rusnauka.com/11_NPE_2013/Economics/10_134032.doc.htm. [in Ukrainian].

14. Planned types of educational activities and teaching methods:

20 hours of lectures, 26 hours of practical works, 89 hours of independent work. Total – 135 hours.

Methods: interactive lectures, individual tasks, business and role playing games, using the multimedia tools.

15. Forms and assessment criteria:

The evaluation is carried out according to the 100-point scale.

Final control: a written test at the end of the 1st semester.

Current control (100 points): testing, survey, business games, individual tasks

16. Language of teaching: *Ukrainian.*

Head of management department
Professor, Doctor of Technical sciences

Kozhushko L.

Національний університет
водного господарства
та природокористування